

УДК 330.342

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

О.О. Демешок

*Державна установа «Інститут економіки
природокористування та сталого розвитку
НАН України»,*

*бульв. Тараса Шевченка, 60, м. Київ, 01032, Україна
тел.: +38(063)461-35-25, e-mail: josefine@ukr.net*

Визначено, що використовуваний в межах системи управління забезпеченням енергоефективності прикладний інструментарій належним чином не інтегровано до явищ, які відбуваються енергетичному та теплоенергетичному секторі держави.

Ключові слова: *виробничо-економічна система, енергетичні ресурси, енергоспоживання.*

ENSURING ENERGY EFFICIENCY IN THE CONTEXT OF INTENSIFICATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT PROCESSES

It is determined that the applied tools used within the energy efficiency management system are not properly integrated into the phenomena occurring in the energy and heat sector of the state.

Keywords: *production and economic system, energy resources, energy consumption.*

ORCID: 0000-0002-6297-3241.

Слід визнати, що при реалізації будь-яких функцій із управління розвитком виробничо-економічної

системи можуть виникати дві протилежні за своєю суттю тенденції [1,2]:

1. Тенденція щодо зменшення витрат енергетичних ресурсів, праці й капіталу при забезпеченні деякого розумного рівня кінцевого споживання;

2. Тенденція, яка візуалізується за результатами визнання панівною ідеєю забезпечення сталого розвитку, – тобто ідеологію економічного зростання – тобто, само нарощення – при цьому, виникає й інша динаміка, а саме – до збільшення обсягу і кількості різновидів її кінцевого споживання, включно пов'язаних зі збільшенням споживання енергії.

Слід також визнати, що друга тенденція найсуттєвіше проявляється в суспільствах західного типу для найбагатшої й мобільнішої його частини. А для суспільства, що постійно змінюється, характерним є зростання обсягів енергоспоживання в усіх соціальних аспектах та видах економічної діяльності.

У цьому контексті, можна стверджувати таке: деякі енергоощадні технології спочатку доступні для елітарного споживання, а тоді стають масовими, дешевшають і захоплюють велику частку ринку відповідного типу соціально-економічних послуг. Проте поряд із цим саме технологіям управління забезпеченням енергоефективності функціонування будь-яких складних систем необхідно привернути увагу. При цьому нагальним є їхнє удосконалення та перманентне уточнення інструментарію задля ініціювання стійкої динаміки як виробничо-економічних, так і економічних систем у цілому до сталого розвитку.

Зауважимо, що на даному етапі розвитку реального сектора економіки держави саме зростання обсягів енергоспоживання не може само собою зупинитися, а отже, і в кількісному нарощуванні кінцевого споживання енергії. Тож основне, що вимагається від суб'єктів управління, – це, з одного боку, раціональність енергоспоживання або інших ресурсів, а з іншого –

мінімізація екологічного збитку, а також можливість постачання ресурсів на світові ринки на тривалу перспективу. Оскільки національні економіки, що розвиваються, прагнуть збільшити споживання енергоресурсів у рамках зростання національних економік і формування більшого прошарку забезпечених людей, для них найважливіші економічні аспекти енергоспоживання, а екологічні зазвичай другорядні.

Отже, можна визнати що політика енергоефективності має включати такі процедури і методи, що допомагають змінити поведінку користувачів шляхом поліпшення розуміння необхідності енергоефективних технологій, а також спрямовувати діяльність певної сфери до сталого розвитку.

Політика нарощення рівня енергоефективності, враховуючи необхідність контролювання витрат та ідентифікації результативності реалізації заходів, повинна передбачати таке: розширення й зростання технологічного й технічного потенціалів енергоефективності управлінських рішень (зокрема шляхом впровадження досліджень і розробок); створення пільгових цін задля спонукання споживачів і забезпечення балансу інвестиційних витрат у сфері генерування, виробництва і споживання енергії; узагальнення на рівні споживача необхідності оптимізації обсягів споживання і виробництва електроенергії за «правильними» цінами; зменшення інформаційних витрат та повернення до старих нормативів і стандартів у разі неправильного вирішення проблеми.

Зазначимо, що нагальною є потреба у визначенні центру локалізації зусиль щодо синхронної інтенсифікації процесів як сталого розвитку, так і підвищення енергоефективності функціонування національного господарства. Певним чином підсумовуючи результати розробок, стверджуємо, що таким видом економічної діяльності є промислова та комунальна теплоенергетика – стратегічний потенціал яких та інвестиційні можливості є

достатніми для виконання ролі генератора загальноекономічного прискорення в державі.

Література:

1. Економічна безпека промисловості: цільовий функціонал та технології управління: Монографія. / *Микитенко В.В., Демешок О.О.* / За наук. редакцією д-ра екон. наук, проф. Микитенко В.В. – Київ, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», МНТУ ім. акад. Юрія Бугая МОНмолодьспорту України, 2012. – 650 с.

2. Динаміка стратегічних пріоритетів в енергетичній сфері як фактор кореляції інвестиційної політики у промисловості України [текст] / *В. І. Барканов* // Економіка промисловості України: [зб. наук. пр./ред. кол. Л.В. Дейнеко та ін.]. – К.: РВПС України НАН України, 2007 – С. 79–97.